25
X

1614

Anno 1615
niet by Muller.

Krachteloose DONDER *van den Helschen Hondt,*
Tegē de naeckte VVaerheyt en t'eendrachtich verbondt.

VVaer in

Vertoont wort al het principaelste dat in tsestich Jaren herwaerts

ghepasseert is in desen teghenwoordighen Staet: Ende wat apparentelijck te verwachten staet in Duytschlant/ Vranckrijck/ Hispanien/ Italien/ Savoyen/ Hongaryen/ Bohemien/ Moscovien/ jae in Oost ende West-Indien selfs: Maer wat Enghelandt/ Denemarcken ende t'Vereenichde Nederlandt aengaet/ die houden een oogh in't seyl.

Ghedruckt int Jaer ons Heeren.

1614

N den Jare 1521. (want wy moeten de sake wat hoogher verhalen/om te beter op onsen theem te comen) heeft de swarte Constapel des grooten Magogs/siende dat die van Duytslandt ende ander quartieren op syn Tartarsch bos-krupt ende Babyloonsche Kortouwen niet langer en pasten/ende dat over sulcx syn proven geweldich minderdē/een half Spaensch half Narraboys krijchsman opghemaeckt/ghenaemt Don Iñigo de Loyola, dewelcke in de oorlooghe teghen syn eyghen Coningh van Navarre (ghelijck syn lieve Discipulen selfs bekennen) kreupel geschoten zijnde/heeft begost verdriet in syn leven te kryghen/ende sich derhalven uyt mistroosticheyt verstout/ alsoo lam ende vermenckt als hy was/ naer groot Babel te reysen / ghelijck dan den hongher veel tijts den eenen in de krijch jaeght/den anderen in een Clooster. Onder weghe zijnde/ist ghebeurt/ (al en ghelooft men't niet men salder niet om verdoemdt worden) dat een houte Godt (die hy seer ootmoedelijck ende met grooter innicheyt aenriep) syn ghebedt verhoorde/ende in goede Spaensche tale (waer hy die geleert mocht hebben laet ick syn dienaers raden) tot hem seyde / yo os ayudaré y serè propicio en Roma, dat is/ick sal u helpen ende ghenadich zijn binnen Romen. Wat dunckt u Leser? mach een bedreven Stierman met soo een bachstaghe windt niet wel tzeyl gaen? Hy nam die oock waer/ende kreegh na sommighe etmalen zeylens 'tghewenschte landt aen boordt/alwaer hy terstondt kennisse maeckte met een seldtsaem Vogel/die so schoon als een Pau was van veren/maer hadde seer lelijcke voeten/want de Duyvel/ hoe schoon hy oock voordoet/laet hem altijt erghens aen kennen. Vraecht het mijn Heeren de Schilders oock of ick liege? ick wedd' om een Vaen sy sullen neen segghen/anders soudense uyt het school klappen/ende haer eygen konste beschamen/dewijl sy de Joncker doorgaens met ijsselijcke Bocks oft Geyten klauwen afmalen/voeghende voorts een langhe steert daer by. Immers dese Babelsche Pau/dewelcke nu by ghebreck van menschen (meestendeel in Visschen verandert zijnde) opper Stuerman ghewordden was van Sinte Pieters vloot/ende over Arent over al absolutelijck commandeerde/ziende door de hondert ooghen van Argus / waer mede de goede Goddinne des Ryckdoms syn steert verciert hadde / dat de boven-ghenoemde verloopen krijchsman de rechte kock van de zood was die de Visschen op 'tsmakelijcste soude weten te bereyden/heeft uyt eygen beweginghe/ende niet ten versoecke van den suppliant oft van yemandt anders/ maer uyt de volheyt van syn Pausche macht/den voorseyden Loyola vergunt/gheconsenteert ende gheoctroyeert/vergundt / consenteert ende octroyeert hem mits desen/voor hem ende syne nacomelinghen / nu ende ten eeuwighen daghe /te moghen oprechten ende insteilen een nieu ende te voren noyt ghehoordt oft ghesien Gilde / Gheselschap / ofte Societeyt van Kocks/met volcomen macht ende commissie om niet alleen in Europa/ maer oock in Oost ende West Indien selfs / jae soo verre als de palen des aertbodems strecken/vrijelijck ende sonder yemandts teghen segghen / te mogen dryven eñ voortplantē de hoochloflijke neeringe eñ konste vā koken/allerhande visschē/so groot als kleyn (doch hoe grooter eñ vetter hoe liever) te dooden/te sieden/te braden/te stoven/te smoren/ende met soodanige saussen toe te maecken als sy wisten dat den Opper-stuermā eñ zijn

liefste

kefste mackers best mochten smaken. Dese ruyme commissie was ghege-
ven te Roomen by Sint Pieters / in't vijfde jaer van sijn Opper-stuer-
manschap/onder den Ringh des Visschers/ met een upthangende seghel
van loot/datmen wel thien-vout met Goudt moet opweghen / int jaer
1540. De nieuwe Suziedad (hola dats in Spaensch te segghen vuylicheyt,
ende ick wil segghen Societeyt / doch de kocks sijn door de bandt so wat
vuyl en wat smeerich) wert vereert met den soeten naem van't Geselschap
van Jesus/welcke naem de rechte sausse is om de slechte luyden alle Yen
en Spiering/ Stinc-visch en Vuyl-visch voor enckel suycker te vercoopē/
ende een voet diep in de keel te doen smaken. Dit weten de Kocks met haer
langhe messen al mede wel / en daerom voeren sy oock die naem in haer
wapen met drye naghelen onder aen / en een Cruys daer boven/even of
sy uyt enckel liefde de Man ander-mael wilden cruyssen. Maer ick soude
dus doende haer Priesterschap wel behalen. Tis beter dat ick de Gefalf-
de niet en rake. Dit nieuwe Kocks-gilde eerst bestaen hebbende uyt een
beroockte Lieven Heer ende twaelf Apostelen (wie de Judas was weet
ick soo juyst niet) ende in Spaengen al in't eerste verciert geworden zijn-
de met den schoonen Tytel van Inigistas engañistas, t'welc so veel te seggen is/
als Loyolijtsche bedriegers/is in kortē tijt so vermenichvuldicht/ dat het
schijnt dat de Sprinchanē/daer S. Jan af schrijft/al t'seffens zijn uytge-
laten/ende den gantschen aertbodem willen bedecken. Sy reysen en rot-
sen van den opganck der Sonnen af tot den onderganck toe / stooten alle
oude Kocks/hoe Roomsch-ghesint die oock zijn/uyt haer diensten / ende
treden selve daer in / bedinghende van de Heeren wel thien of twintich-
mael nieerder loon dan sy aen d'ander betaelden/oft indiense sulcx weyge-
ren/jae maer 'tminste Woordt tegen dese woedende Wolven durven kic-
ken/en gheen Amen willen segghen op al haer veesten/so moetense al me-
de in de Pan/al warense Coninghen van haer hals: De Pau selve/ van
wien sy dese onbepaelde commissie ontfanghen hebben / en soud' het
niet lange maken/indien hy maer eens begost te reppen van die te willen
wederroepen/ofte in't allerminste besnyden. Maer voornemelijck zijnse
zeer ghebeten ende met een doodtlijcken haet ontsteecken teghen een oude
eerwaerdighe Jonck-vrouwe die ghenoemt is de naeckte VVaerheydt, dese
en moghense om haer seven vijf sinnen niet lyden/maer vervolgense over
al te vuyr en te swaerde/maeckende datse haest niemandt en durft huy-
sen noch hoven/ of so yemandt dat hert heeft/ die proeft terstont de cracht
van haer Fransche messen/van hare Enghelsche kolen/van haer vergif-
tichde sauskens/ende andere dierghelijcke heyluchdommen meer. De re-
den is/om dat de voorseyde Jonck-vrou de voornaemste oorsaeck is dat
sy alleen niet al de Visch van de Wereldt te koken kryghen/ja datter veel
Visschen van nieus in menschen veranderdt zijn / ende tot haer vorighe
verstandt gekomen/een transformatie daer van sy in haren Ovidius niet
gelesē hebbē/ende die haer derhalven uyttermaten spijt/ soo dat waer de
Leeuwen-huyt niet en helpt / daer wenden sy 't vossen-vel voor / vol-
gens 'toude veersken/Dolus an virtus quis in hoste requirat?

Bedroch of deucht 'tgheldt even veel,
Alst maer mijn Vyant kost de keel.

Wy hebben hier figuerlijck afghebeelt/ende met letters aengewesen al-

leen

leen ſommighe van ha re ende des voornoemden Conſtapels verraderſche
ende moortda dighe aenſlaghen teghen de voorſeyde eerwaerdighe Jonc-
vrouwe eñ hare vrome Beſcherm-Heeren; wãt die alle te willẽ verhalen
dat ware met het Kindeken van Sint Auguſtijn de gheheele Zee te wil-
len beſluyten in een kleyn kuyltgen.

Die duyſent tonghen hadt en daer toe duyſent monden,
Met een metalen ſtem en ſoud' niet half verkonden
VVat datter al beſtaen wordt by dit helſch ghebroedt,
Om deſe teere Maeght te drucken onder voet.

A. Js de ſchool / in de welcke ſy haere jonghe leerlinghen oeffenen ende
onderwyſen in de H. Verborghentheden ofte Myſterien/ welcke ſy tegen
de voorſz. Jongvrouwe voor hebben te gebruycken. Maer eer ſy yemant
tot een Diſcipel opnemen/zijnſe gewoon hem aldus te beproeuen. Sy ley-
denſe onder in een diepe duyſtere kelder/alwaer eenighe ſwerte ſchommel-
kocks/toeghemaeckt als vaerlijcke duyvels/ ende van de ſelve nergens in
verſchillende/dan dat ſy vleeſch en been hebben / haer met duyſenderhan-
de grouwelijckheden aen vallen/werpenſe op en neder/ rollenſe als kaetſ-
ballen/eñ ſlaenſe ſo jammerlijc/als of ſyſe woudẽ vã leuendẽ lyve ter doot
brenghen. Die nu al dit ſuckelen/ſonder amy of wee te roepen can lijden/
die wort gheoordeelt een goet Lojolijt te ſullen weſen/ende de keuckẽ veel
vette dienſten te kunnen doen. Maer die te ſwack zijn om ſoo harden koſt
te verdouwen/die leyt men op zijn grau-monicx in Pace, dat is/ men ſteect-
ſe in een kercker/ende laetſe daer vaſten tot datſe de moordt ſteeckt/ want
anders mochtenſe het gheheymenis van de Cabale openbaren/ ende ghe-
heel de Orden ſcandaliſeren. De beproevinghe ſo gheſeyt is gedaen zijnde/
worden de lieve diſcipulen in een plaets ghebracht / die ſy noemen de Helle,
om datter de boecken van Luther/ Calvinus/ Beza en diergh elijcke ket-
ters in liggen en branden/ſonder nochtans te verteeren/ alwaer men hun
hare ghedane beloften met veel ſchrickelijcke eeden ende vervloeckinghen
doet beſweeren / en terſtondt verſchynender ettelijcke nachtgheeſten met
vleeſch en been becleedt/die met een Plutoniſch ghehuyl ſulcken harmonie
maken op allerhande ſoorten van Helſche inſtrumenten/bequaem om Co-
ninghen ende Princen te vermoorden/dat eener de hayren te berghe ſtaen
die 't hoort. Eenighe van deſe inſtrumenten gheeft men den Beproevelin-
ghen in de hant/ende leertſe daer mede ſchermen ſlincx om rechts om / al
naer dat het den oorboor van de keuckẽ vereyſcht. Want die is de Bruyt
daer't al om danſt/en 'ten ware door haer/men ſoude de Pau niet met ee-
de beloven over al te reyſen daer't hem belieft/ende zijne gheboden te vol-
brenghen/al waert oock dat men de doot voor zijn ooghen ſaghe / jae ſoo
God ende de vier Elementen niet en willen/alſ dan de dry Furien uyt dẽ
afgront der hellen op te manen/om immers den naem van de ketters (ſoo
noemen de Schriftgheleerde gemeenlijck de voorſtanders der waerheyt)
te dempen ende van den aertbodem uyt te roeden.

B. Js de deur van den uyt ende ingangh deſes heyloosen ſwerms/daer
quanſuys noch een wachter voor ſit / verſekerende door 'tghelupdt zyner
baſuynen de achter aen volghende helſche ſchaer/dat hy de ſleutel van den
hemel in zijn taſch heeft/ende dat ſy voorſeker daer in ſullen varen/ſo ſy'er
anders niet buyten blyven/ ende de Duyvel gheen ſtraetſchender is/ als
hy

hy eertijts placht. Het deuntjē dat de wachter op zijn cromhorē blaest/is/.
Sancte Ignati ora pro nobis. Sancte Iacobe Clemens ora pro nobis. Sancte Balthasar Girarde ora pro nobis. Sancte Francisce Ravalliace ora pro nobis. Omnes sancti Loiolitæ & Regicidæ orate pro nobis.

C. Is de swarte Constapel des grooten Magogs/de welcke na dat hy ghewyet en bewierooct is/zijn Constapelschap begint in 't werck te stellen/ende al zijn kortouwen los te branden/om alsoo de Waerheydt met al haer Voorstanders in de locht te doen springen/ waer toe hy gebruyckt de ghereetschap die de gunstighe Leser hier sien kan.

D. Zijn drie van zijn principale kortouwen/ waer van de eerste door de kracht van Lucifers bos krupt uytdondert allerhande Aflaten / Bullen/ Sielmissen/Jaerghetijden/ende dierghelijcke schelm-slaghen meer/ over die ghene die den Pau een enckel oochjen van zijn steert souden mogen ghekrenckt hebben/ende naemaels berou krygende/haer wederom laten aennemen tot lieve kinderen van Sinte Pieter. Maer mede alsoo de rechte voorstanders der Waerheyt haren spot beginnen te dryven / soo schiet de voorsz. H. Constapel zijn tweede kartou tegens haer los / gheladen met Boeyen/Stroppen/Galghen/Raderen/Bylen/ Swaerden/ etc. Maer dewyle dit altesamen mede niet en mocht helpen/ jae dat de waerheydt in plaets van een man die men haer afschoot wel tien wederom kreegh / soo wort het derde gheschut los gheschoten/gheladen met Engels Bos krupt/ Bourgoensche pistolen/Fransche messen / Mariaensche Vyghen / en ick weet niet wat seltsame snorreppijpen meer/om immers de arme Geuskens Sinte Pieters lof weer op een nieu te doen singen so kleyn als een krekeltjen/maer 't mach al niet helpen/

Frustra, qui superos nequeunt, Acheronta movebunt.
Die God niet en beweeght door zijn ghebedt ootmoedigh,
Moeyt te vergheefs de hel, die niemant maeckt voorspoedigh.

Wel is waer datter in Duytslant/Vranckrijck/Hispanien/ende Italien binnen weynigh jaren door 't ghedonder van dees twee kortouwen meer als 50000. menschen om den hals zijn ghecomen/ende dat het den geschoren hoop langhe scheen al voor wint te gaen / waer over sy oock met wel vet gesmouten kelen *Gaudeamus* ende *Te Deum laudamus* ghesongen hebben/ maer de kreupele bode quam achter aen/De waerheyt werdt door haeren snellen Vader de tijt uyt de duystere holen / daerse de nijdt in ghescholen hadde/voor den dach ghehaelt / ende 't bloedt der Martelaren werdt het rechte zaet der kercken.

E. Is Janneken Allemans/met Paus vederen toegheмaeckt/ die uyt haren gouden nap hare liefste pollekens schenckt den eenen een drydubbel Croone/den anderen een roode Cardinaels klapmuts/dē derden eē Bijtschaeps myter/ende so voorts elck zijn gheriefjen. Aenschoutse doch wel te deghe met haer lieflijcke beestjens so vet als magher.

F. Achter de schoone Venus sitten de vervolghers/ick wil seggen de navolghers van Sinte Pieter / ghestelt tot zielworghers (al weer lispert mijn tonghe) tot zielsorghers van de goede Roomisch-Catholijcke hertekens.

G. Is de eerweerdighe naeckte Waerheyt/ die ons door den klarē spie-
 ghel

ghel des wets onse vlecken aenwijst/houdende een ghenaden-staf in haer rechter hant/waer mede sy wijst op 'tonnoosel vergoten bloedt / daer nu wraeck over geschieden sal. In de slincker hant hout sy een memori-boec/ waer in de namen staen opgheschreven van alle die om haerent wille vermoort zijn/van de welcke hier alleen sommighe ghestelt zijn tot een cleen monsterken.

H. Siet hier de schoone vruchten des werelts. Maer wie mach desen boom in ons lieve Vaderlant doch gheplant hebben? Wy ghelooven geen heylighen/of sy moeten mirakel doen. Die't lust die gheloove sulcken heylighen schijn-deughd/ende suype sich vol van dit Babylonische mout/ eerende hare Goden/die van sulcken houtjen ghekloost worden. Loop aen/ loop aen ghy hoeren vã Baals Priesters met het Pater noster in de hant/ en aenschout het bloedighe Treurspel van dese afgehouwen hoofden/'tzijn die van Egmont/Horen/kinders van Batenburgh/ende meer andere/ die uwe Pollen op staken gheset hebben/om haren bloetgierigen moet te koelen/maer denct vry datse wrake roepen voor God/eñ dat mẽ u 'tgene ghy haer gheschoncken hebt/weder dobbel sal inschencken.

I. Hier hebt ghy de gheboden van de schoone Pauwinne/wie die gelooft ende ghehoorsaem is/sal op een Vercken nae aen de groote Zeughe sitten.

K. Wat is dit voor een fantasie? den eenen breeckt en bindt / de tweede rockent/de derde spint het garen/de vierde haspelt en stelt de snarẽ/de vijfdt blaest onder den treeft die hy ghenept heeft/dattet al beeft watter by en ontrent is. Het Spiljoen jaeght de Wesel in't net. Nu telt eens/ ghy sult vinden datse zijn met haer sessen/geladen met bos kruyt/pistolẽ/ en Fransche messen. En soo ick wel sien kan/ soo zijn't van die lieve santen/ die sy flus aengheroepen hebben met haren Ora pro nobis. Het schijnt datse onder den treeft so wel gestooct hebben/dat de spinners de poort heel warm wort/ende wel mocht raken in't eynde so vast daer aen te kleven/dat huyt en hayr in de loop bleef.

L. Hier siet men wat profijt sy met haer stoocken doen in Oost eñ West Indien/ja selfs de ijs berghen in 't Noorden schijnen daer af te willẽ smelten/waer door het wel moght ghebeuren/dat de Vereenighde Landen een deurgangh kreghen tot de lang-ghewenschte Rijcken van Cathay ende China.

M. Het schijnt hier dat des Paus eyghen kroon in zijn vyer wilt smelten/De Arents kroon en vaert niet veel beter. Maer zijn nu de gout-rijcke mynen van Peru ende andere West-Indische Provincien? sy zijn in koper verandert/ende dat selve sal noch van den roest verteert worden.

Dit is so veel als aengaet de slinckerhant/te weten de vyandẽ ende bestormers der Waerheyt: volght nu hare verantwoordinge met cijffer letteren afgheteeckent.

1. Is het tweede deel des werelts / daer de waere wijnstock groeyt en bloeyt/staende onder de ghehoorsaemheyt der gheboden van den God der Goden.

2. Is de figuer onses Salighmakers/die op den bergh versocht wordt van den boosen/de welcke hem presenteert alle de rijckẽ des werelts/maer hy stont doen met den rugghe ghekeert naer Italien/'twelck hy wilde bewaren voor zynen goeden vrient de Pau/die niet en weygheert ghelijck de

Heere

Heere Christus/maer grijpt terstondt toe / want zijn rijck is van deser werelt.

3. Is de kudde Christi/weydende aen de soete waterbeken/met haeren Herder by haer/welcke is de wech/de waerheyt/ende het leven.

4. Dit zijn de voornaemste begraeffenissen van de voorstanders der waerheyt/als den Admirael Chastillon/ de Prins van Oraenjen / Egmont/Hoorn/Montigny/etc.

5. Is het Schip ofte waghen/waer in vergadert zijn alle de Christene Princen/om op het aller spoedighste ende moedighste de Helhonden / so te water als te lande/waer sy connen oft mogen te wederstaen. Dit schip is ghenaemt de Coning van der Zee / ende zijn bootsluyden zijn op alle havenen ende reeden boven alle natien des werelts bedreven/ als met naeme in Oost ende West-Indien/in Guinea/Barbarien/Egypten/ Turckien/ Griecken/Italien/Hispanien/Vranckrijc/ Engelant/Oostlant/ Noorweghen/Denemarcken/ Sweden/Moscovien/ende waer niet? De voornaemste ware die sy derwaerts voeren is Waerheydts kennisse ende haere beschermingthe: waer voor sy wederom tot vracht brenghen het wel varen/ des Lants. Maer hola! wie treckt desen zee-wagen/het zijn Leeuwen/ belghet u niet ghy Señores van Spaenjen / Dese zijn vergheselschapt met Concordia, Iustitia ende Vigilantia. De Loot s-luyden van 't Schip zijn statighe ende voorsichtighe Vaderlandts-lievende Mannen / welcker eenighe achter by de Stuyrman staen / om met hem te sien nae 't Compas/ 'twelck ghenaemdt is Religio. De Stuyrluyden zijn in 't Oraenjen ghekleedt. Op het midden van 't Schip staen sommighe toe-sienders/ ghenaemdt Bont-genooten /d'een met een Roosen-krants om't hoofd/ d'ander met schoone witte Lelien op zijn cleederen gheborduert/ doch aen dese zijn bol sidt teghenwoordigh een groote swarte Padde / soo dat de bloemen haer verwe soo wat schijnt te vergaen / maer aensiet het eynde van den keere/daer zijn mannen die den jonghelingh voorstaen sullen/ende de padde den kop intreden/soo sy selve niet eerst en berst. Noch zijnder sommighe onder dese Bontghenooten ghekleedt met Brandenborghsche Palt-rocken/met Wittenberghsche Kasacken/ende so vast voort. Achter op de Compange vergadert de Krijchs-raedt met alle syn Capiteynen en Officieren/die seer verlanghen om hare manaftigheyt te laten blijcken/ maer 'ten gheeft noch gheen pas/metter tijt quam de visscher in syn hosen. De constapels zijn de eendrachtighe ende daerom oock machtighe Ghemeente. De Lanteern is 'tlicht der getrouheyt / 'twelck voor al wel bewaerdt moet zijn. De Masten/Zeylen/Wielen/Anckers/ ende Wimpels hebben elck haer besonder beduydenisse/die de verstandighe Leser genoech zal onderscheyden. Op 't Schip zijn oock verscheyden Mars-climmers/ die van uyt de bovenste Mars wonderlijcke dinghen ontdecken/ soo in Polen/Moscovien/Groenlandt/als elders. Met name sien sy over de Alpes tot in 'thert van Italien toe / maer cunnen noch niet wel onderkennen of de Savoyaerts Milaensche Bonetten op hebben/ of niet / in Duytsch-landt sien sy de Kocks daer wy flus van ghesεydt hebben wonderlijck loopen en draven/om Me-Vrouwe de Waerheyt de goede Zood t'onderkruypen die sy daer ghevanghen heeft. Onder andere isser een Cleefsche Marsklimmer / die al stillekens by hem selven

zeght

zeght/wy zijn verkocht/waren wy maer ghelevert/ die 'tleven ontdraghen wil/die begheve hem in tijdts op de vlucht/want ick sie een swarte Nevel achter 'tgheberchee van dese Landen opgaen. Daer wordt oock int Fransch upt de Mars geroepen/datmen 't Ancker moet laten vallen/ wil men anders niet teghen de klippen in stucken loopen/maer wat raet? het heeft wel 'tsestich mael hondert duysent Guldens ghekost / men mach het soo licht niet avontueren. Nu wel de tijdt sal leeren/of men geen menschen sal vinden die de Lelien sullen beletten in Spangen te groeyen/ noch en zijnzer (God lof) niet geplant/en den Hemel weet oock wat/de Menschen rekenen/maer hy maeckt de Facit.

6. Zijn luyden van allerhande Natien/die elck in haer tale zekere vloecken uytgieten over den loosen Spinner/die t Weselken in sijn spinne-webbe ghetrocken heeft. Par la morbieu zeght de goede Francoys / hy sal dat Beestgen los laten/of baille moy mon espee,dat gaetter deur. Ay 'tis trieuw Sirre,zeght den Engels-man/Robbert sel goon,of 't wilder geckelijck waeyen. Por vida del Rey, spreeckt Señor van Spaengen/este Moro blanco nos echa a perder,todo es para el,y para nos no ay nada. Mala rabbia,che-lo pigli, seght de Napolitaen; Wy sterven als honden / en doodt zijnde is onse Gagie betaelt/dove diavolo ci ha condotto questo poltrone? Somma elck zeghter tsyne toe/en ick en hebb't zoo nauwe niet connen verstaen wat sy al onder malcanderen preutelden. Goeden dach en moy meer/en alst hart wayt soo past op de zeylen.

Aen de Waerheyts lievende Lesers.

Getrouwe Lesers vroom van't lieve Nederlandt/
Siet hoe de Loghen hier (als een verheven Sant)
De VVaerheyt slecht en recht met list soeckt te bestryen/
Deur d' Hellschen Donder wreet; die nu aen alle syen
Met zynen swarten swarm gheraeckt is upt de Hel/
Om VVaerheyts held're glants te brenghen in't ghequel.
Siet ! segh ick/siet gauw' toe/wat Wapens datse voeren/
t'Zijn Galghen/Radt en Strop/Messen en korte Roeren;
Oock Boeyens/Moort en Brandt/en ander Schelmerp/
Om VVaerheyts Kind'ren al te brenghen in de ly.
Doch suft niet/raed' ick u; suft niet ghy Batavieren;
Maer wilt u Hoofden t'saem eendrachtelijck vercieren/
Met Tacken schoon en groen van d'Eel Orangen Boom/
Die noyt dit Spoock en weeck/noch voor haer had een schroom:
Want die de VVaerheydt dient/en by haer tracht te blyven/
Die can de Loghen licht/ met al haer Macht/verdryven.

Gebode
Moer Moer de Werrelt is in Roer
Room

zeght/wy zij
ghen wil/die
Nevel achter
uit Fransch
wil men and
het heeft wel
het soo licht
schen sal vin
en zijnzer (C
schen rekene
6. Zijn lu
ken uytgiete
be ghetrockt
Beestgen lo
Sirre, zeght d
en. Por vida
a perder, todo
Napolitaen
taelt/dove di
toe/en ick en
canderen p
past op de ze

G Het
Siet
De
Der
Met zynen
Om VVaerhe
Siet ! segh
t'Zyn Galg
Oock Boeye
Om VVaerhe
Doch suft
Maer wilt
Met Tacker
Die noyt dit
Want die de
Die can de L

